

Nytt Norge ville lære å forstå dette, og for ham var et ungt Norge bare tenkelig under Nasjonalsamling og uløselig forbundet med Quisling person.

Quisling kunne forlate seg på ham.

Norsk overveielser fra „ Akten zur Deutschen Auswertigen Politik ”

147.

Vidkun Quisling til Riksminister Lammers.

Oslo, den 10 mars. 1941

Ærede herr riksminister Lammers!

Da De i desember ifjor ga meg leilighet til å skildre Norges samlede situasjon kunne jeg henwise til at løsningen av det norske spørsmål angående en frivillig tilslutning til et germansk forbund var betinget av to avgjørende faktorer: for det første av et virkelig fortro- lighetsforhold mellom den tyske forvaltning og som fører for det par- tiet som gikk inn for denne retningen, Nasjonalsamling.

For det andre ~~er~~ det betinget av det prinsielle beredskap til inn- ledning av forfredsforhandlinger ført av Nasjonal Samling, i hvilke allerede overveielser av den ^{planlagte} bestemte fremtidige form ~~for~~ et storger- mansk rike ~~lagdes~~ til grunn. Det behøves ikke dertil en nøyaktig formulering eller en paragrafoppstilling av enkelte bestemmelser, men bare viljen til på denne grunnsatslinje å repektere det norske folks egenart, og historiske utvikling og fremme og garantere dets nasjonale frihet. Det ville for den videre utvikling være av avgjørende betyd- ning.

Det forsøk rikskommissar Terboven gjorde etter sin utnevnelse ~~med~~ å vinne ^{gjennom} ~~gjennom~~ stortinget å vinne de gamle partier for en gunstig løs- ning med Tyskland mislykkedes ~~fullstendig~~. Jeg hadde dengangen på grunn av mine kunnskaper om norske forhold og norsk mentalitet advart mot denne fremgangsmåte. På grunn av Førerens uttrykkelige avgjørel- se ble så Nasjonal Samling erklært for det eneste anerkjente par- ti og i september i fjor ble det dannet et overgangsregime hvis vari- het under forhandlingene ble fastsatt til omtrent et halvt år (ca. 1 mars 1941). Dette ble fastlagt skriftlig. I denne mellomtiden skul- le Nasjonalsamling ^{utføre} ~~utføre~~ større virksomhet og tross krigens uun-

gåelige vanskeligheter forøtørret partiet sitt medlemskap av innskrevne medlemmer til 30000, hvilket prosentuelet tilsvarer NSDAP's styrke ved maktovertagelsen.

Partiet festet seg i det indre og fikk stadig større innflytelse blant bønder og landbefolkningen. Men forutsetningen for denne var at den tyske forvaltning skulle innta en entydig holdning til Nasjonal Samling og gjøre det klart for den norske befolkning at det var det store tyske rikets umisforståelige hensikt med Nasjonal Samling under sin ledelse å føre nordmennene en storslått nyordning for øye. Hvilket desværre ikke lykkedes. Det som ble gitt Nasjonal Samling med høyre hånd ble tatt med den venstre. Ellers hadde Nasjonal Samling tross tilbakevirkningen i USA og engelske delresultater i Albania og Afrika vekst i enda høyere grad.

Jeg har ikke til hensikt, ærede herr riksminister, å gi Dem en opptelling av alle de vanskelighetene som traff Nasjonal Samling på grunn av de tyske myndigheter og heller ikke regne opp virkningen disse hadde for oss. Jeg skal bare nevne et par avgjørende eksempler.

1) I høst ble det av det nye styreregime pålagt befolkningen en lønsnedsettelse på 20 %. Ansvar herfor ble lagt på Nasjonal Samling. Hadde Nasjonal Samling gått med på denne fordring fra de tyske forvaltningsmyndigheter som ble bekjempet på det sterkeste ville det ha betydd Nasjonal Samlings død. Alle motforestillinger forble nyttesløse. Allikevel ble denne fordringen ikke etterkommet av Nasjonal Samling og senere ble dets holdning bifalt. Alene denne befaling viser en den fullstendige mangel på forstand fra den tyske forvaltnings side like overfor den politiske målsetning eller den avslører skjulte hensikter hos bestemte steder i den tyske forvaltning som må skade Nasjonal Samling gjennom Nasjonal Samling selv.

2) Gjennom bibeholdet av fagforeningsledelsen støtter Nasjonal Samlings inntrengen i arbeidsskapet på stadig motvirkning. Da denne begynte å bli utholdelig og da alle forsøk på å fjerne visse personer strandet foretok riks-kommisaren selv å innvirke på fagforeningsledelsen i den ønskede retning. Etter samtalen mellom riks-kommisaren Terboven og fagforeningsleder Tangen kom det neste dag et communiqué fra Tangen som berettet om full overensstemmelse mellom riks-kommisaren og Tangen angående bibeholdelse av den hittige linje. I hele befolkningen og især i arbeiderkretsene ble dette utlagt som et mistillitsvotum for Nasjonal Samling og alle dører ble lukket på ny. Dertil ble samme Tangen sammen med flere fagforeningsledere av riks-kommisaren invitert til en inspeksjonstur til Tyskland som bare kunne utlegges som en begunstigelse av disse disse motstanderne fremfor Nasjonal

Samling. Som sammenligning i større målestok kan bare brukes den mulighet at rikspresident von Hindenburg, etter sin tillitserklæring den 30 januar vennskapelig skulle ha forhandlet med de marxistiske fagforeningene i Tyskland om oppretholdelsen av deres organisasjon. Den ovennevnte reise viste seg dessuten ^{å bli} som en stor fiasko for de hjemvendte fagforeningsfolkene unnslo seg ikke for å beskylde det tyske folk for bedrageri.

3) En kammeratssammenkomst mellom Nasjonal Samling og den tyske vernemakt og den tyske forvaltning som var fastsatt til 24.1. etter inngående forhandlinger med rikskommisaren ble etter dennes ønske forskjøvet til den 26.1. Terminen var på forhånd ordnet med den tyske vernemakt. Mens marinen mottok innbydelsen fikk jeg den 24. meddelelse fra generaloberst von Falkenhorst at ^{terminen} terminen ikke passet. Dermed ^{var} den velforberedte festlighet som naturligvis som en løpeild bredte seg ut over hele Norge strandet. Det var for meg særlig smertelig å erfare at generaloberst von Falkenhorst samme planlagte festaften fant tid til å spise offentlig på Grand Hotel i Oslo.

4) Av rasemessige og politiske grunner har jeg ~~er~~ gått inn for samarbeide mellom Tyskland og Norge idet jeg gikk ut fra høyaktelse fra begge folks side. Dette har også beveget meg til å fatte den beslutning som mine motstandere heftigst har bekjempet, nemlig å tilføre norske menn til SS-Standarte Nordland. Det samme standpunkt ble også understreket av SS-riksførereren i Oslo. Hvordan kan dette foren med ~~med~~ vernemaktens anskuelse at norske piker er å betrakte som rit vildt for tykke soldater som han, selv hvis han vil og hun venter et barn av ham, ikke får gifte seg med hende hvilket kommer til uttrykk i en befaling fra generaloberst von Falkenhorst. Underholdsplikten for slike barn utenfor ekteskap - parallell med ~~de~~ såkalte "Franske barna" under Ruhrbesetningen - skal bæres av den norske stat. På den andre siden blir norske menn holdt for verdige til å bli opptatt i den tyske vernemakt og kjempe under standarte "Nordlands" faner, mens deres ^{for} ~~so~~ ikke får gifte seg.

Jeg kunne berette for Dem om en hel rekke begivenheter. Om brever, skrevet av den tyske forvaltning i hvilke det er tale om en bevaringsfrist for Nasjonal Samling eller ^{innsett} henviser til plutselige anvisninger fra presseavdelingen i hvilke det fra dag til annen henvises til lederen for Nasjonal Samling skjønt uttrykker fører for Nasjonal Samling har vært brukt i Norge i 8 år, og som, likesom SS-riksfører og borfører hittil ikke har ført til noen parallell med føreren for NSDAP. Dertil forskjellige andre ting som ~~det var~~ neppe skulle være verd å snakke om. Men de har alle i en retning en symptomatisk innvirkning på befolkningen som går ut på at de tyske myndigheter i Norge

og dermed det stortyske rike ikke entydig står bak Nasjonal Samling men benytter den som et middel for å komme til en helt annen løsning. Gjennom de tyske myndigheters fremgangsmåte har inntrykket i hele befolkningen forsterket seg til den at det stortyske rike ikke driver ærlig spill med Nasjonal Samling og at jeg er den av Tyskland forrædde "Verræder" og lider det som slike fortjener.

På den andre siden vokser dermed utvilsomt de fiendtlige krefters motstand, fremmet av de stadig skarpere krigsvirkninger og gjennom den engelske propaganda. Det er dermed å forutse at det vil komme et øyeblikk da Nasjonal Samling - forutsatt den bibeholdt taktikk ^{hos} de tyske myndigheter - vill komme til å bli stående fast. Dermed vil det måtte søkes etter andre løsninger, hvilket også synes å være mål bevisst.

Jeg føler meg forpliktet til å advare mot dette likesom jeg også følte meg forpliktet ~~til~~ til å advare mot rikskommissar Terbovens mislykkede eksperiment med Stortinget. Argumenteringen om at Nasjonal Samling tross høyere finansielle understøttelser ikke har vært i stand til å nå det i øyet faste mål og at man - noe som det hviskes om i Oslo gater - må søke etter andre løsninger som i Böhmen og Mähren eller i Elsass-Lothringen i 1870 holder jeg for skjebnesvangre.

Likeledes virker den kjennsegning at den tyske tungindustri og den tyske storkapital er ifærd med å utbredet seg - ved tilbaketrengning av nordmennene - meget forstemmende på befolkningen og forsterker dens motstand mot Tyskland.

Ærede herr rikminister Lammers, jeg ville ikke ha skrevet disse linjene til dem, især av hensyn til krigshandlingene som overskygger alt hvis jeg ikke hadde den faste visshet at at et feilslag med Nasjonal Samling i Norge ville bety det samme som et helt tapt felttog i Skandinavia. En svikt når det gjelder opprettelsen av et storgermansforbunn, en svingning, kanskje i etapper, mot en annen, ^{for} sent skematisk maktpolitisk løsning ville for generasjoner få virkning i hele Europas Norden, ja, ville også øve virkning på Holland og andre land. For istedenfor en innordning båret frem av en frivillig, avgjørende del av befolkningen i et storgermansk forbunn ville det reise seg et ^{for Lammers} motvillig tålende og en giftig maktstruktur reise seg som ville bare døden i seg selv.

Nettopp denne politiske løsningen for Norge, ~~men~~ også for hele Norden og Tysklands fremtid er det som foranlediger meg til å vende meg til Dem med bønn om det ville være mulig for Dem å skaffe meg mulighet til en personlig fremstilling av stillingen hos føreren eller ^{er oppnå} ~~eller~~ for førerens avgjørelse.

~~og jeg vil fortelle meg~~

Ifjor tillot jeg meg å foreslå den 30^a januar for dannelsen av ~~en~~ selstendig, ren Nasjonal Samlings regjering som ~~Førerens~~ grunnsetts hadde billiget i ~~et~~ tidligere skriftlig. Den 1. mars var fastlagt som siste termin. Da den 30 januar ikke passet, ber jeg om fastsettelse av en annen termin som vil passe ~~Førerens~~, eventuell den 17. mai (Norges Nasjonaldag) På denne termin ville da samtidig beslutningen om for-freden og Norges selvstendighetserklæring følge og likeledes ~~at~~ av ~~Førerens~~ prinsipielt givne samtykke til forvandling og ombenevnelse av rikskommissariatet.

Jeg ber Dem derfor om å utvirke tillatelse for meg hos ~~Førerens~~ til allerede nå å bekjentgjøre at ~~Førerens~~ prinsipielt er beredt til å slutte en særlig forfred med Norge som en vennligsinnet nasjon. Årsdagen for bestningen av Norge, den 9. april, kunne da kanskje benyttes for en slik ~~Førerens~~erklæring.

En slik erklæring ville heller ikke bli uten virkning ellers i ver-den. Det ville bevise det stortyske rikets styrke at det selv i det øyeblikk hvor det befinner seg i sin hårdeste kamp med England kan tillate seg å treffe en særlig overenskomst ~~med~~ et folk som er blitt vildledet og bedradd av sin tidligere regjering. Den kan bare virke som urokkelig tysk seiersbevissthet. En forhaling av en slik løsning inntil den endelige avgjørelse med England er falt ville jeg beklage for i så fall ville jo Norge under fredsforhandlingene befinne seg på den gale siden. Det er jo praktisk umulig at ~~at~~ Nasjonal Samling sitter på Tysklands side mens Norge som rike sitter på engelsk side. Ved denne leilighet må jeg også få bemerke at jeg holder det for meg ulykkelig å benytte denne dag til en stor militærparade. Noe man synes å ha til hensikt. På det norske folk ville, som før sagt, en prinsipiell ~~Førerens~~erklæring ha en helt annen virkning. Også en demonstrasjon av tysk makt kan ^{hvis} utvilsomt ha en utmerket virkning, men ikke på denne dag. Hvis det den 9. april kom en prinsipiell ~~Førerens~~erklæring og det fant sted en militærparade på ~~Førerens~~ fødeselsdag ville dette etter mitt kjennskap til nordmennene være en riktig fremgangsmåte. Med en parade den 9. april vinner Tyskland intet. Det bare taper på det.

Jeg har stadig trodd på Tysklands seier og jeg ville regne det som særlig ære for meg og det norske folk hvis vi også kunne få bevise denne vår tro for den endelige seier med en for hele verden umisforståelig holdning.

Tilslutt vil jeg gjerne kort ta stilling til tilfellet i Svøvær. Så bedrøvelig som instillingen til endel av Svøværers befolkning er, skulle man ikke henfalle til den overgrivelse å påstå at en vennlig holdning

ikke nytter overfor nordmennene. At tvertimot bare skarpe militære midler nytter overfor denne befolkningen. Hvis det nå skulle innføres et militærdiktatur ville Nasjonal Samlings forhold til folket bli meget vanskelig og dermed ville broen til Tyskland komme i fare. Vi trenger ingen hårdere linje overfor det norske folk, men en klar linje for hvilken jeg i begge folks interesser stadig har gått inn for, men dessverre forgjeves. Jeg kan garantere for at hvis Føreren vill love det norske folk en snarlig og ærefull fred og garantere landets selvstendighet i et frivillig forbund med Tyskland så ville det inntræ en stor forandring til gunst for Tyskland.

Motta, ærede herr riksminister uttrykk for min store høyaktelse og personlige hengivenhet.